

Zdravotní způsobilost

Zdravotní způsobilost k práci posuzuje pouze lékař se specializací v oboru pracovní lékařství. Součástí posouzení zdravotní způsobilosti je vydání posudku o zdravotní způsobilosti k práci (týmž lékařem) na základě znalostí vyplývajících z:

- provedení pracovně lékařské prohlídky zaměstnance (vstupní, výstupní, následné, periodické nebo mimořádné prohlídky)
- znalosti pracovních podmínek zaměstnance (i pracovních zvyklostí)
- znalosti zdravotního rizika práce (náročnost práce samotné i používání osobních ochranných pracovních prostředků s ní spojených)

V rámci posuzování zdravotní způsobilosti může pracovní lékař požádat i o doplňková specializovaná vyšetření, ke kterým pak může při posouzení zdravotní způsobilosti přihlížet. Musí zhodnotit, zdali se u zaměstnance již nevyskytly (nebo se do příští prohlídky mohou trvale vyskytnout) nemoci, které by omezily zdravotní způsobilost k práci.

Výstupy mohou být následující:

- lékařská zpráva,
- lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci.

Prohlídky na jednotlivých pracovištích a v ostatních zařízeních, která obstarává zaměstnavatel pro své zaměstnance, například ubytovny, nocležny, stravovací zařízení, provádí pracovní lékař **minimálně jednou ročně, na pracovištích vždy dříve, než začne provádět lékařské prohlídky.**

⚠ Pokud dojde k podezření na poškození zdraví z práce, je lékař povinen odeslat zaměstnance k odborným vyšetřením na středisko nemocí z povolání.

Lékařská zpráva

- jako každá jiná lékařská zpráva obsahuje:
  - údaje o pacientovi
  - souhrn vyšetření a medikace
  - diagnózu
  - další zajištění zdravotní péče
- oproti běžné lékařské zprávě **navíc obsahuje údaje o posuzování (dočasné) pracovní neschopnosti**

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k práci

- nejdůležitější součástí posudku je **jednoznačný výrok o zdravotní způsobilosti zaměstnance**, dle vyhlášky č. 385/2006 Sb. se připouští následující vyjádření^[1]:
  - posuzovaná osoba je k dané práci zdravotně způsobilá
  - posuzovaná osoba je k dané práci zdravotně nezpůsobilá
  - posuzovaná osoba je k dané práci způsobilá s podmínkou, která musí být v posudku vždy uvedena a zároveň nesmí obsahovat vyloučení z posuzované činnosti, jenž je nedílnou součástí práce
  - posuzovaná osoba pozbyla dlouhodobě zdravotní způsobilost

Lékařský posudek **musí obsahovat údaje:**

- pro jednoznačnou identifikaci posuzované osoby
- údaje o zdravotnickém zařízení, které posudek zpracovalo
- datum zápisu
- jmenovku a podpis lékaře, který posudek vydal

Tento posudek je určen zaměstnavateli, a proto na rozdíl od lékařské zprávy neobsahuje diagnózu. Zaměstnavateli musí být předán písemnou formou nejpozději do 10-ti dnů od obdržení posledního výsledku vyšetření, nebo přímo v den zjištění změny zdravotní způsobilosti, pokud by hrozilo nebezpečí z prodlení.

Součástí posudku je rovněž **poučení posuzované osoby**, že vůči posudku lze podat návrh na přezkoumání posudku do 10 dnů ode dne jeho prokazatelného obdržení. Pokud takový návrh není podán, posudek je považován za platný ode dne jeho prokazatelného předání posuzované osobě. **Platnost** takového posudku končí nejpozději v den další periodické nebo stanovené prohlídky.

Zvláštní typy lékařských posudků

Zdravotní způsobilost ke studiu a přípravě na budoucí povolání

Součástí posuzování je:

- lékařská prohlídka,
- posouzení zdravotní náročnosti přípravy na povolání (vychází ze studijních plánů),
- posouzení zdravotní náročnosti budoucího povolání.

Podstatné je vyloučení nemocí, které znemožní výkon budoucího povolání (na základě doporučených standardů). Pokud k takovému zjištění dojde, musí lékař informovat rodiče žáka (pokud je mladší 18 let), které zároveň spraví o možnostech získání statutu občana se změněnou pracovní schopností.

Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel

Součástí posuzování je:

- lékařská prohlídka – před započítáním činnosti a další pravidelné lékařské prohlídky do dovršení 50 let věku každé dva roky a po dovršení 50 let věku každoročně, může provádět praktický lékař^[2]
- dopravně psychologické vyšetření – provádí psycholog nebo klinický psycholog^[3]
- neurologické zhodnotí neurolog na základě neurologického klinického vyšetření^[3]

Psychologické a neurologické vyšetření se týká profesionálních řidičů s oprávněním skupin C, C+E a C1+E, D a D+E a podskupin D1 a D1+E.^[3]

Odkazy

Související články

- Pracovnělékařské prohlídky osob
- Prohlídky pracovišť
- Rizika při práci
- Pracovně lékařská péče v podnicích

Externí odkazy

- SZÚ: Zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel (<http://www.szu.cz/tema/pracovni-prostredi/zdravotni-zpusobilost-k-rizeni-motorovych-vozidel-ve-svetle-zakona-c-411-2005-sb>)

Reference

1. TUČEK, M. a D. PELCOVÁ, et al. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v malých a středních podnicích : Příručka pro zaměstnavatele*. 2. aktualizované vydání vydání. Praha : Státní zdravotní ústav, 2009. 61 s. s. 51. ISBN 80-7071-310-5.
2. Česká republika. Zákon č. 360/2000 Sb. ze dne 14. září 2000, o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, § 87. 2000. Dostupné také z URL <<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=49756&recShow=92&nr=361~2F2000&rpp=100>>.
3. Česká republika. Zákon č. 411/2005 Sb. ze dne 21. září 2005, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. 2005. Dostupné také z URL <<http://www.mdcr.cz/NR/rdonlyres/21B4E318-39D6-45EE-8678-5A0EBA600B8A/0/MicrosoftWord411.pdf>>.

Použitá literatura

- SLÍVA, Jiří. *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci v malých a středních podnicích : příručka pro zaměstnavatele*. 2. vydání. Praha : Tigris, 2004. ISBN 8070712481.
- TUČEK, Milan, Miroslav CIKRT a Daniela PELCLOVÁ. *Pracovní lékařství pro praxi : Příručka s doporučenými standardy*. 1. vydání. Praha : Grada Publishing, 2005. 328 s. ISBN 80-247-0927-9.
- TUČEK, Milan, et al. *Hygiena a epidemiologie*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2012. ISBN 9788024620251.